

SF – 36 je zkrácenou verzí generického dotazníku k hodnocení kvality života.

Je určen pro respondenty ve věku od 14 let pro samovyplňování u různých typů onemocnění a léčby. Délka vyplnění trvá 20 minut.

Dotazník byl vytvořený autorským kolektivem Ware et al. v roce 1992, navržen k použití v klinické praxi - screeningu jednotlivých pacientů, výzkumu, Health Policy Evaluations - porovnání léčebných nákladů různých nemocí a monitorování kvality života specifických a obecných populací. Originální verze byla v rámci projektu The International Quality of Life Assessment přeložena, validizována a standardizována ve více než 15 zemích. Copyright na SF-36 je majetkem neziskové organizace Medical Outcomes Study Trust, nástroj spravuje nezisková organizace RAND.

Metodika SF – 36

Dotazník kvality života SF-36 obsahuje celkem 36 položek rozdělených do 8 dimenzí. Každá položka obsahuje několik navržených odpovědí na principu škálové stupnice s bodovým hodnocením 1 - 5 bodů, a to: výtečné - 1, velmi dobré - 2, dobré - 3, docela dobré - 4, špatné - 5. Jednotlivými dimenzemi jsou:

Fyzické fungování (Physical functioning) – je důležitým aspektem lidského života, v dotazníku je zahrnuto 10 otázek zjišťujících schopnosti osoby vypořádat se s fyzickými požadavky na život. Těmi jsou běžné denní činnosti – chůze po rovině a do schodů, koupání, nakupování nebo shýbání a klekání bez cizí pomoci.

Fyzická omezení (Role-physical) – tato část dotazníku obsahuje 4 otázky a vyhodnocuje, do jaké míry je omezená běžná činnost z důvodu fyzického zdraví a psychických problémů. Zda se nemocnému v posledních 4 týdnech zkrátil čas věnovaný úklidu, udělal méně práce, jestli u něj existují omezení při vykonávání práce nebo jiných činností.

Tělesná bolest (Bodily pain) – hodnotí se ve 2 otázkách, zaměřuje se na intenzitu bolesti a zhoršený komfort, které osobu omezují ve vykonávání každodenních činností.

Všeobecné zdraví (General health) - hodnotí obecné zdraví v oblasti osobního vnímání, je zahrnuto v 5 otázkách. Otázkami se zjišťuje, co si o svém zdravotním stavu myslí sám nemocný – co od svého zdraví očekává.

Vitalita (Vitality) – z této oblasti jsou v dotazníku 4 otázky, které hodnotí duševní stav pacienta za poslední 4 týdny. Zda se cítil vyčerpaný, unavený, nebo pociťoval pesimismus. Jsou zde zahrnuty otázky pozitivní, jako například zda byl pacient šťastný nebo plný elánu.

Sociální fungování (Social functioning) – je dotazováno ve 2 otázkách, obě se zajímají o změnu u pacienta ve společenském životě, mezi přáteli a rodinou. Rozdílem mezi nimi je, že první otázka je v časovém rozmezí „za poslední 4 týdny“ a druhá se ptá na období „posledního týdne“.

Emoční problémy (Role-emotional) – oblast se třemi otázkami zaměřujícími se na změny v provádění každodenních činností v důsledku depresí či úzkosti. Zda se pacientovi zkrátil čas věnovaný práci a zda byl při práci méně pozorný než obvykle.

Duševní zdraví (Mental health) – tato oblast obsahuje 3 otázky, které zjišťují psychické zdraví v závislosti na základním onemocnění. Zda pacient trpí depresemi či úzkostí.

Dotazník SF-36 zahrnuje položku, kterou se respondentů ptá na změny jejich zdraví za poslední rok. Tato položka nepatří do žádné z dimenzí. Oblast, do které je položka zahrnuta, může být analyzována jako kategoriální proměnná, jako normální úroveň zdraví

Vyhodnocení SF – 36

V každé dimenzi jsou otázky nejdříve ohodnoceny body, následně sečteny a výsledná hodnota je transformována na škálu 0-100, přičemž 100 bodů značí lepší kvalitu života a 0 horší. K výpočtu skóre z dotazníku v České republice slouží tabulka vytvořená Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR, která využívá funkce MS Excel, a tím ulehčuje vyhodnocování a sjednocuje získané výsledky. Skóre pod 50 může být interpretováno pod normou obecné populace. Takto dostaneme jednu hodnotu pro každý blok a těmito 8 výslednými hodnotami je popsán pacientův zdravotní stav. Dotazník lze dále vyhodnocovat jako celek, nebo ponechat výsledky za každou dimenzi zvlášť.